

[Thorkil Kristensen.]

stimulere forbruget i øjeblikket, fordi produktionskapaciteten er så stærkt udnyttet, at det dels kan fremkalde en større import, dels kan fremkalde omkostningsstigninger derved, at det presser løn- og avance-niveauet i vejret, kan jeg ikke se nogen begrundelse for, at den samme højtærede minister nu fremsætter et forslag, hvorefter de penge, han frigiver, i overvejende grad netop vil blive sluppet løs på forbrugsfronten. Jeg forstår, at der er mange her i landet, som stiller sig det spørgsmål: når det er betænkeligt at slippe flere penge løs på forbrugsefterspørgslen i øjeblikket, hvad skal vi da gøre ved det meget betydelige overskud, der er i statsfinanserne? Det har en del af debatten i dag da også drejet sig om.

Jeg har før været inde på dette, dels da vi talte om oppositionens forslag, dels under finanslovdebatten sidste år. Jeg vil gerne gøre et par bemærkninger til suppler-
ring heraf, bemærkninger, der har relation til det lovforslag, vi i dag taler om.

Det forekommer mig, at spørgsmålet om statens overskud passende kan deles op i to spørgsmål. Det ene er det rent aktuelle: hvad skal vi gøre i anledning af, at der formentlig bliver et ret stort rent kasseoverskud i det kommende finansår? Det andet er langtidsproblemet: skal vi blive ved med at have et betydeligt statsoverskud, således at en forholdsvis betydelig del af opsparingen foregår over statsfinanserne?

Må jeg tage det mere aktuelle spørgsmål om kasseoverskuddet først. Det er ikke rigtigt, når det ærede medlem hr. Hans R. Knudsen og senere det ærede medlem hr. Niels Andersen ligesom ville antyde, at de 250 mill. kr.s skattelettelse skulle være begrundet med, at dette var kasseoverskuddet i det finansår, som nu er ved at løbe ud. Sådan er da heller ikke begrundelsen i finansministerens fremsættelse, hvori han nok taler om dette overskud for det forløbne finansår, men derefter går videre og taler om, hvad han tror overskuddet vil

blive, eller hvad det måske vil blive i det kommende finansår, og først derefter taler om, hvad han kan komme med af skattelettelser. Må jeg ikke understrege, at man kan ikke lave en økonomisk lov, hvis virkninger har tilbagevirkende kraft — det lader sig ikke gøre. Man kan ikke ved en udskrivningslov for 1960-61 påvirke det økonomiske forløb her i landet i 1959-60. Det økonomiske liv i det forløbne finansår er noget historisk; det lovforslag, vi nu behandler, har med den kommende tid at gøre.

Den højtærede finansminister har i den artikel, jeg omtalte, og som jeg beder om tilladelse til et kort citat fra, diskuteret, hvad man kan gøre ved dette overskud, uden at det volder økonomiske forstyrrelser. Han udtaler betænkeligheder ved at stimulere forbruget over en skattelettelse eller over forøgede statsudgifter af forskellig art. Han diskuterer forskellige muligheder og konkluderer i, at det fornuftigste vil være at anvende overskuddet til afdrag på statsgælden. Citatet er altså fra Dagens Nyheder den 1. februar 1960 og lyder således:

„Alt i alt synes det at være den fremgangsmåde, som er bedst egnet, hvis man uden uønskede bivirkninger af den ene eller den anden art vil mindske kasseoverskuddet på statsbudgettet.“

Jeg er enig med den højtærede finansminister i denne betragtning. Men den måtte have ført til, at man ikke havde foreslået en sådan forholdsvis betydelig nedsættelse af skatterne, særlig i de indkomstklasser, hvor man ved, at hovedparten går til forbrug.

Nu tror jeg ikke, at det ville være fornuftigt i forbindelse med udskrivningsloven samtidig at bestemme, at så og så mange hundrede millioner kroner skal anvendes til afbetaling af de og de statslån. Det ville være ufornuftigt af to grunde. For det første er der ingen af os, der ved, hvor stort kasseoverskuddet bliver. Vi har hørt af det ærede medlem hr. Poul Møller, hvor